

Автор: Қалназарова Мәншүк

Пән: Қазақ тілі мен әдебиеті

Сынып: 8-сынып

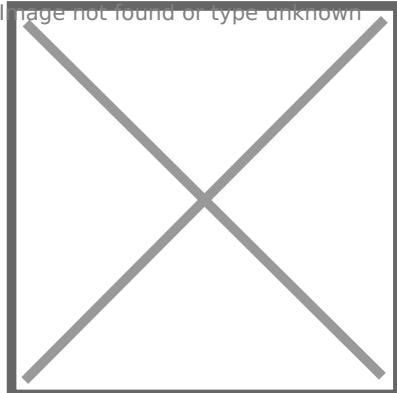
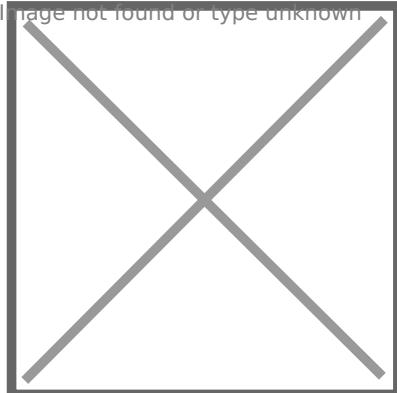
Бөлім: Биоалуантурлілік. Жойылып бара жатқан жануарлар мен өсімдіктер

Тақырып: Қызыл кітапқа енген өсімдіктер әлемі

Оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтемеу):	8.1.2.4.1 тақырыбы үқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін(әңгімелуе, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.4.4.2 тұрлаулы және тұрлаусыз сейлем мүшелерінің сейлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану.
Сабактың мақсаты:	
Тілдік мақсаттар:	Оқушыларорындаіалады:Мәтін мазмұнын түсінеді, ақпаратты анықтайды, сұрақтар құрастырады. Пәнге қатысты сөздік қор мен терминдер: қорғау, қалпына келтіру, жойылып кету қаупі, өсімдіктер әлемі Диалог құруға / шығарма жазуға арналған пайдалы тіркестер:қоршаған орта, өсімдіктер әлемі, зардап тигізу, сақтап қалу Талқылауға арналған сұрақтар: Қызыл кітаптың басқа кітаптардан ерекшелігі неде? Қызыл кітаптың түсі неліктен қызыл?
Күтілетін нәтиже:	Оқушылардың барлығы мынаны орындаі алады: тақырыбы үқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын ажыратса алады; тұрлаулы мүшелердің біледі. Оқушылардың көбісі мынаны орындаі алады: тақырыбы үқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын ажыратса алады;, түрлерін(әңгімелуе, сипаттау, талқылау)біледі; тұрлаулы және тұрлаусыз сейлем мүшелерінің сейлем жасаудағы өзіндік орнын біледі; Оқушылардың кейбіреуі мынаны орындаі алады: тақырыбы үқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын ажыратса алады;, түрлерін(әңгімелуе, сипаттау, талқылау)біледі; құрылымын салыстыра талдай алады; тұрлаулы және тұрлаусыз сейлем мүшелерінің сейлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдана алады.
Бағалау критерийлері:	тақырыбы үқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін(әңгімелуе, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдайды, тұрлаулы және тұрлаусыз сейлем мүшелерінің сейлем жасаудағы өзінді орнын, қызметін түсініп қолданады
Құндылықтардың дарыту:	
АКТ-ны қолдану дағдылары:	
Пәнаралық байланыс:	Өзін-өзі тану, География
Бастапқы білім:	«Қызыл кітапқа» енген жануарлар

Сабак барысы

Сабак кезеңдері	Жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар
Сабактың басы (5мин)	Оқушылармен амандасу, түгелдеу. Ынтымақтастық атмосферасын құру. Бағалау парақшасымен таныстыру Топтарға біріктіру.. Үй тапсырмасы. « Өрмекшінің өрмегі» әдісімен тексеру	

Сабақкезеңдері	Жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар									
Сабақтың ортасы (20мин)	<p>2.Қызығушылығын ояту.. ««Ойлан, жұптас, талқыла» әдісі</p> <p>Ой – қозғау стратегиясы:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балалар сендер « Қызыл кітапқа» енген өсімдіктер жайлы білесіндер ма? - Өздерің білетін « Қызыл кітапқа» енген өсімдіктер түрлерін атап етсөндөр. Келесі кезекте оқушылардың жауаптарын толықтырып Қазақстан « Республикасында « Қызыл кітапқа» енген өсімдіктер жайлы мағұлмат, беру, суреттерімен таныстыру. <p>1-тапсырма. Топтық жұмыс тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін(әңгімелуе, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдалаңыздар. «Джигсо» әдісі арқылы басқа топтарға түсіндіреді.</p> <p>1-мәтін. «Қызыл кітап» деген сөз тіркесі ғылымға 1966жылы енді. Мұндағы «қызыл» деген сөз «қаупі төніп түр» дегенді адамдаз баласына ескертеді. «Қызыл кітаптарда» жер бетінде жойылып кету қаупі төнген және сирек кездесетін өсімдіктер мен жануарлардың түрлері тіркеліп, ондай түрлерді сақтап қалудың және қорғаудың қажеттігі ерекше атап көрсетіледі. Эрбір «Қызыл кітап» шығарылу дәрежесіне сәйкес ең қажетті мемлекеттік құжат болып табылады. Аталмыш кітапты шығару туралы пікірді алғаш ұсынған ағылшын ғалымы Питер Скотт болатын. Халықаралық «Қызыл кітап» халықаралық деңгейдегі құжат болып саналады.</p> <p>2-мәтін. «Қазақстанның Қызыл кітабы» -Қазақстан Республикасы аумағында жойылып кету қаупі төнген және сирек кездесетін жануарлар мен өсімдіктердің сипаттамасы берілген арнайы басылым. Ол 1978 жылдан бастап шығарыла бастады. Сол жылы омыртқалы жануарларға арналған бірінші бөлім жеке кітап болып жарық көрді. Бұл бөлім «Омыртқалылар» деп аталады. Оnda омыртқалы жануарлардың 125 түрі мен түр тармағы туралы деректер берілген.</p> <p>Дескриптор Стиль түрін анықтайды; Тақырыптың түрлерін, құрылымын талдайды, салыстырады; ҚБ «Екі жұлдыз, бір ұсыныс» арқылы өзара бағалау жүргізіледі. Мұғалім тараپынан кері байланыс жүргізеді.</p> <p>2-тапсырма . «Тілдік бағдар» әдісі арқылы тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзінді орнын, қызметтің түсініп талдаңдар.</p> <p>Семантикалық карта</p> <table border="1"> <tr> <td>Тілдік бағдар</td> <td>Сұрақтар</td> <td>Жауаптар, мысалдар</td> </tr> <tr> <td>Тұрлаулы мүшелер</td> <td>Неше түрге бөлінеді?</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Бастауыш</td> <td>Басты ерекшелігі нелे?</td> <td></td> </tr> </table>	Тілдік бағдар	Сұрақтар	Жауаптар, мысалдар	Тұрлаулы мүшелер	Неше түрге бөлінеді?		Бастауыш	Басты ерекшелігі нелे?		
Тілдік бағдар	Сұрақтар	Жауаптар, мысалдар									
Тұрлаулы мүшелер	Неше түрге бөлінеді?										
Бастауыш	Басты ерекшелігі нелे?										

Сабақкезеңдері	Жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар						
Сабақтың соңы (10мин)	<p>БББ кестесі</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px; text-align: center;">Білемін</td> <td style="padding: 5px; text-align: center;">Білдім</td> <td style="padding: 5px; text-align: center;">Білгім келеді</td> </tr> <tr> <td style="height: 40px;"></td> <td style="height: 40px;"></td> <td style="height: 40px;"></td> </tr> </table> <p>Дәптермен жұмыс:</p> <p>Өсімдіктерді қорғау ережелерін жазу.</p> <p>«Синквейн» әдісі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Не? өсімдік 2. Қандай? әдемі, биік, аласа, бүйра. 3. Не істеді? өседі, піседі, қурайды 4. Төрт сөзден тұратын сөйлем құра. Өсімдік денсаулықта өте пайдалы. 	Білемін	Білдім	Білгім келеді				
Білемін	Білдім	Білгім келеді						
Рефлексия (5мин)	<p>Сабак / оқу мақсаттары шынайы ма?</p> <p>Бүгін оқушылар не білді?</p> <p>Сыныптағы ахуал қандай болды?</p> <p>Мен жоспарлаған саралau шаралары тиімді болды ма?</p> <p>Мен берілген уақыт ішінде үлгердім бе?</p> <p>Мен өз жоспарыма қандай түзетулер енгіздім және неліктен?</p>							